

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2004-02-04

Områdesnummer: NRO 20 146

Områdesnamn: Tjåberget

Kommun: Orsa (2034)

Kartblad: 15E SO

Area: ca 1941 ha, varav 1920 ha land och 21 ha vatten

Naturgeografisk region: 32a Norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Förfjällområde

Riksvärde:

Skogslandskap	
Våtmarkslandskap	
Flora	
Fauna	

Värdeomdöme: Ett varierande och i stora delar orört myrkomplex. Rikedomen på blöta myrtyper torde kunna medföra en värdefull fågelfauna. Träden i skogen bär spår efter bränder. Området är inte påverkat av moderna skogsbruksmetoder, men spår efter huggningar finns. Förekomsten av gamla träd och torrakor är bitvis stor och artrikedomen bland lavar, svampar, mossor, fåglar och däggdjur likaså med flera hotade och sällsynta arter.

Huvudkriterier: A, B, C

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, naturlighet, kontinuitet, representativitet, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kanton bör ej utföras. Skogen i området lämnas till fri utveckling. Värdet kan påverkas negativt av skogsbruk, skogsgödsling, dikning, vägbyggnation, skogsmarkskalkning.

Säkerställande: Större delen av området är med stöd av MB 7 kap 28 § avsatt som Natura 2000-området SE0620207 Tjåberget.

Områdets huvuddrag: Området består av myren Tjåflot, områden med skogsmyrmosaik samt skogar på Tjåberget och i angränsning till myrmarken. I stort sett hela området är påverkat av skogsbruk i varierande omfattning i form av blädning och dimensionshuggningar, men ingenstans har modernt skogsbruk ägt rum, utom möjligen i vissa kantzoner mot Tjåflot och sydost om Tjåberget.

Skogs-myrrmosaiken väster om Rovenlammsberg är ett område med en mosaik av fastmarksholmar, soligena fastmattekärr, lösbottenkärr med strängar, otaliga småtjärnar omgivna av mjukmattekärr samt några smärre öppna rismossar. Myren är orörd och komplexen av myr och skog torde ha intresse för fågellivet samt för florans genom underlaget av näringsrik porfyrit.

Tjåflot utmärks av de stora ytorna sträng-flarkekärr av olika utformning. Dessa omges av sluttande fastmattekärr. En märklig bildning är en nästan plan öppen mosse med ett flertal cirkelrunda gölar. Myren är i stort sett opåverkad, vilket gör Tjåflot till en värdefull myr ur flera aspekter. Orördheten, de representativa myrtyperna samt den ovanligt formade mossen är en del. Härutöver kan ett stort ornitologiskt värde förväntas genom rikedomerna på lösbottenkärr och småvatten.

Skogen består till stor del av en blandning av gran och tall med enstaka lövinslag. Mer lövrika områden finns i den norra delen, speciellt utefter Ämän, där lövet med stor sannolikhet uppkommit genom brand. Mager ljunghedstallskog finns, speciellt i trakterna kring Rovenlammsberg och öster om norra delen av Tjåflot. Gransumpskogar förekommer. På några ställen i Tjåbergets nordostsluttning finns granskogar av friska till fuktiga örttyper, men för övrigt är granskog av den friska blåbärsristypen dominerande.

Många hotade och sällsynta djur- och växtarter har hittats inom området: långskägg, grenlav, varglav, lunglav, brandticka, harticka, rynkskinn, gränsticka, doftskinn, nordisk klipptuss, vedtrappmossa, kungsörn, tornfalk, tretåig hackspett, spillkråka, varg, björn, lo, mård samt ett flertal vedlevande skalbaggar.

Anmärkningar: Tjåflot ingår i länets våtmarksinventering (obj. nr 38 i Orsa kn), samt i länets naturvårdsprogram (objekt nr 9).

Referenser:

Rafstedt, T, och Bratt, L, 1990: *våtmarker i Kopparbergs län*, Länsstyrelsen 1990:2.

Turander, P, 1995: *Tjåberget - en inventering av de skogliga naturvärdena inom Tjåbergsområdet*, Länsstyrelsen/Orsa kommun 1996.

Rynéus, T, 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*. N1988:1, Länsstyrelsen.